

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשס"ח, 2008
מספר השאלון: 203,001104

תנ"ך

יחידת הלימוד השלישית

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה ורבע.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – מנהיגות ומנהיגים במקרא – (16×2) – 32 נקודות
פרק שני – דוד ומנהיגותו – $(26 \times 2) + (16 \times 1)$ – 68 נקודות
סה"כ – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים המצולמים מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון – מנהיגות ומנהיגים במקרא (32 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על שתי שאלות: על אחת מהשאלות 1-2, ועל אחת מהשאלות 3-4. (לכל שאלה – 16 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 1-2.

1. בפירושו לדברים, י"ז, טוען אברבנאל כי עם ישראל אינו זקוק למלוכה.
 - א. כתוב מה הם שלושת התפקידים העיקריים של המלך, לדעת אברבנאל, והסבר מדוע לדעתו עם ישראל אינו זקוק למלך שימלא כל אחד מתפקידים אלה. (10 נקודות)
 - ב. לדברי אברבנאל, ההיסטוריה מוכיחה כי עם ישראל אינו זקוק למלך. הסבר את דבריו אלה. (6 נקודות)
2. ת"ה רובינسون, במאמרו "מלכותו של דוד", מגדיר את מעמד המלך בישראל כ"ראשון בין שווים".

הסבר כיצד מבסס רובינسون הגדרה זו על השוואה למזרח הקדום ועל הכתוב בדברים, י"ז, 20 ובירמיה, כ"ב, 13.

ענה על אחת מהשאלות 3-4.

3. א. קרא מלכים ב, י"ד, 17-22; ישעיה, ז', 3-7.

מעמדו של בית דוד בממלכת יהודה בא לידי ביטוי ביהס של העם וביחס של הנביאים כלפי בית דוד. בסס טענה זו על שני הקטעים. (10 נקודות)
 - ב. קרא מלכים ב, כ"ה, 22-26.

כיצד אפשר להסביר את המעשה של ישמעאל בן נתניה לאור מעמדו של בית דוד ביהודה? (6 נקודות)
 4. קרא שופטים, ט', 14-15; ישעיה, ל"ב, 1-2.

קרא גם את פירושו של ר' אליעזר מבלגאנצי לישעיה, ל"ב, 1-2:

"על ידי המשפט והצדק, שהמלך והשרים יעשו, יהיה המלך והשר לעמו כמחבא רוח קדים וכסתר זרם להחביאם ולהסתירם בצלו".
 - א. כתוב למה מדומה המלך בשופטים, ולמה מדומה המלך בישעיה (על פי הפירוש שלפניך). (6 נקודות)
 - ב. במה שונה המלך בשופטים מן המלך בישעיה, וכיצד ינהג כל אחד מהמלכים כלפי העם שכפוף לו? בסס את תשובתך על הכתובים, ועל הפירוש שלפניך. (10 נקודות)
- /המשך בעמוד 3/

שים לב! המשך הבחינה בעמוד 4.

/המשך בעמוד 4/

פרק שני – דוד ומנהיגותו (68 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על שלוש שאלות: על שתיים מהשאלות 5-7 (52 נקודות), ועל אחת מהשאלות 8-9 (16 נקודות).

ענה על שתיים מהשאלות 5-7.

בכל אחת מהשאלות שבחרת, ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

(לכל סעיף – 13 נקודות; סה"כ לכל שאלה – 26 נקודות)

5. קרא שמואל א, כ"א.

א וַיִּקַּם וַיֵּלֶךְ וַיְהוֹנְתָן
ב בַּא הָעִיר: וַיָּבֵא דָוִד נֶבֶה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיַּחְרֹד אֲחִימֶלֶךְ
ג לְקַרְאֵת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ מִדּוֹעַ אַתָּה לְבֹדֵךְ וַאִישׁ אֵין אִתְּךָ:
ד וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צֹנֵי דָבָר וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ
ה אֶל־יָדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲנִי שֹׁלֵחַךְ וְאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ
ו אֶת־הַנְּעָרִים יוֹדְעֵתִי אֶל־מְקוֹם פְּלִנִי אֲלֹמְנִי: וְעַתָּה מִדֵּ־יֵשׁ
ז תַּחַת־יָדְךָ חֲמוּשֵׁה־לֶחֶם תִּנְהַ בְּיָדִי אוֹ הַנְּמֻצָא: וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת־
ח דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵיךְ־לֶחֶם הֵל אֶל־תַּחַת יָדֵי כִּי־אִם־לֶחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ
ט אִסְּנִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אִךְ מֵאִשָּׁה: וַיַּעַן דָּוִד אֶת־
י הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם־אִשָּׁה עֲצָה־לָנוּ כַּתְמוּל שְׁלֹשׁ
יא בְּצֵאתִי וַיְהִיו כָּל־הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא דָרָךְ הֵל וְאִךְ כִּי הַיּוֹם
יב יִקְדָּשׁ בְּכָלִי: וַיִּתְּנוּ־לוֹ הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא־הָיָה שֵׁם לֶחֶם כִּי־
יג אִם־לֶחֶם הַפְּנִים הַמוֹסְרִים מִלִּפְנֵי ה': לְשׁוֹם לֶחֶם חֵם בַּיּוֹם
יד הַלִּקְחוּ: וְשֵׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שְׂאוּל בַּיּוֹם הַהוּא נִעְצַר לִפְנֵי ה':
טו וְשִׁמוֹ דָּאָג הָאֲדָמִי אֲבִיר הַדְּעִים אֲשֶׁר לְשְׂאוּל: וַיֹּאמֶר
טז דָּוִד לְאֲחִימֶלֶךְ וְאֵין יִשְׁפָּה תַּחַת־יָדְךָ חַנּוּת אוֹ־חֶרֶב כִּי
יז גִּם־חֶרֶבִי וְגִם־כָּלִי לֹא־לִקְחָתִי בְּיָדִי כִּי־הָיָה דְבַר־הַמֶּלֶךְ
יח נְחִיץ: וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גְּלוּת הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר־
יט הִבִּיתִי בְּעַמֶּק הָאֵלֶּה הִנֵּה־הִיא לוֹטָה בְּשִׁמְלָה אַחֲרֵי
כ הָאֵפוֹד אִם־אַתָּה תִּקַּח־לָךְ קָח כִּי אֵין אַחֲרַת זֹלָתָהּ
כא בּוֹה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כְּמוֹהַ תִּנְנָה לִּי:

(שים לב: המשך הקטע וסעיפי השאלה בעמוד הבא.)

ויקם דוד

וַיִּבְרַח בְּיוֹם הַהוּא מִפְּנֵי שָׂאוּל וַיָּבֵא אֶל-אָכִישׁ מֶלֶךְ-גֹּתִי:
 וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אָכִישׁ אֵלֵינוּ הֲלוֹא זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הַלּוֹא לֹהֵט
 יַעֲנֵנוּ בַּמִּתְלוֹת לְאֹמֶר הִבֵּה שָׂאוּל בְּאַלְפֵי דָוִד בְּרַבְבֹּתָיו: וַיִּשֶׁם
 דָּוִד אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּלִבּוֹ וַיֵּדָא מֵאֵד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ-
 גֹּתִי: וַיִּשְׁנֶה אֶת-טַעְמוֹ בַּעֲיֵנֵיהֶם וַיִּתְהַלֵּל בְּיָדָם וַיִּתֵּן עַל-דַּלְתוֹת
 הַשַּׁעַר וַיִּדְבַּר אֶל-זָמֵן: וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל-
 עֲבָדָיו הֲנֵה תִדְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לְמַה תִּבְיֹאוּ אֹתוֹ אֵלַי: הֲכֵן
 מִשְׁתַּעֲשֵׂים אֲנִי בַּיְהוָה אֶת-יְהוָה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלַי הֲזֶה יִבְרַח
 אֶל-בֵּיתִי:

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

א. קרא פסוקים 1-11 שלפניך.

1) רד"ק פירש את פסוק 11 כך:

"מפני שאול – והלוא תמול ברח? אלא רוצה לומר: כי ביום ההוא ברח לו מארץ

ישראל, ובא לו אל אכיש שלא ימצאחו שאול. והו: מפני שאול."

איזה קושי רד"ק מוצא בפסוק 11, וכיצד הוא פותר קושי זה? בסס את תשובתך

על הכתוב. (7 נקודות)

2) יש הטוענים כי דוד ברח מפני שאול בחיפזון.

קבא מפסוקים 1-10 שתנ הוכחות לטענה זו, והסבר אותן. (6 נקודות)

ב. על פי הכתוב בשמואל א, כ"א, בבואו לנב הטעה דוד את אחימלך הכהן והעמיד את

כוהני נב בסכנה.

1) הסבר כיצד הטעה דוד את אחימלך הכהן. ציין שני פרטים. בסס את דבריך על

שמואל א, 10-11 שלפניך. (7 נקודות)

2) קרא גם שמואל א, כ"ב, 16-19, והסבר כיצד מעשיו של דוד בנב הטילו אשמה

על אחימלך וכוהני נב וסיכנו את חייהם. (6 נקודות)

ג. קרא פסוקים 11-16 שלפניך, וכן שמואל א, כ"ז, 1-6.

בשני הקטעים מסופר כי דוד מחפש מקלט אצל אכיש מלך גת.

1) הסבר מה היה היחס של אכיש כלפי דוד, לפי כל אחד מהקטעים. (6 נקודות)

2) קרא שמואל א, כ"ז, 12 - כ"ח, 2.

"וַיֹּאמֶן אָכִישׁ בְּדוֹדִי" (כ"ז, 12).

קבא שתי ראיות מדברי אכיש המעידות על האמון שלו בדוד, והסבר אותן.

(7 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

ויהי אחר־

מות שאול ודוד שב מהכות את־העמלק וישב דוד
 בצקלג ימים שנים: ויהי ביום השלישי והנה איש בא
 מן־המחנה מעם שאול ובגדיו קרעים ואדמה על־ראשו והל
 בבאו אל־דוד ופל ארצה וישתחו: ויאמר לו דוד אי מזה
 תבוא ויאמר אליו ממחנה ישראל נמלטתי: ויאמר אליו
 דוד מה־היה הדבר הגד־נא לי ויאמר א־ש־נָס העם מן־
 המלחמה וגם הרבה נפל מן־העם וימתו וגם שאול ויהונתן
 בנו מתו: ויאמר דוד אל־הנער המגיד לו איך ידעת כי־
 מת שאול ויהונתן בנו: ויאמר הנער והמגיד לו נקרא
 נקריתי בהר הגלבע והנה שאול נשען על־חניתו והנה
 הרכב ובעלי הפרשים הדבקהו: ויפן אחריו ויראני ויקרא
 אלי ואמר הנני: ויאמר לי מי־אתה ויאמר אליו עמלקי
 אנכי: ויאמר אלי עמד־נא עלי ומתתני כי אחזני השבין כי־
 כל־עוד נפשי בי: ואעמד עליו ואמתתהו כי ידעתי כי לא
 יחיה אחרי נפלו ואקח הנזר אשר על־ראשו ואצעדה אשר
 על־זרעו ואביאם אל־אדני הנה:

ואמר

שמואל ב, א', 19-27

הצבי ישראל על־

במותיך חלל איך נפלו גבורים: אל־תגידו בגת אל־תבשרו
 בחיצת אשקלון פן־תשמחנה בנות פלשתים פן־תעלזנה
 בנות הערלים: הרי בגלבע אל־טל ואל־מטר עליכם ושדי
 תרומת כי שם נגעל מגן גבורים מגן שאול בלי משיח בשמן:
 מדם חללים מחלב גבורים קשת יהונתן לא נשוג אחור
 וחרב שאול לא תשוב ריקס: שאול ויהונתן הנאהבים
 והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו מנשרים קלו מאריות
 גברו: בנות ישראל אל־שואל בכינה המלבשכם שני עם־
 עדנים המעלה עדי זהב על לבושכן: איך נפלו גברים בתוך
 המלחמה יהונתן על־במותיך חלל: צר־לי עליך אחי יהונתן
 נעמת לי מאד נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים: איך
 נפלו גבורים ויאבדו בלי מלחמה:

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

א. קרא פסוקים 4-10 שלפניך, וכן **שמואל א'**, ל"א, 2-6.

יש האומרים כי בכתובים אלה השתמרו גרסאות שונות על מות שאול בגלבו.

(1) לפניך דברי רלב"ג:

"ואפשר כי לא מת שאול בנפלו על חרבו, והשלים להמיתו זה הגר העמלקי כמו שסיפר

לדוד, והוא יותר נכון לפי מה שאחשוב".

מהי הסתירה העיקרית בין התיאורים של מות שאול בשני הכתובים, וכיצד

רלב"ג פותר סתירה זו? (7 נקודות)

(2) קרא את פסוק 10 בקטע שלפניך.

הסבר מה הם הנזר והאצעדה, ומה יכולה להיות המשמעות הסמלית של

העברתם לידי דוד. (6 נקודות)

ב. קרא גם **שמואל ב'**, א', 13-16.

(1) מה הייתה תגובת דוד על דברי הנער על פי פסוקים אלה, ומה מלמדת תגובה זו

על דמותו של דוד, כפי שהיא מוצגת בקטע? = (7 נקודות)

(2) כיצד אפשר לראות בקינת דוד (פסוקים 19-27 שלפניך) חיזוק לדמותו של דוד

שתיארת בסעיף (1)? (6 נקודות)

ג. קרא פסוקים 19-27 שלפניך.

בקינה זו דוד פונה גם אל הטבע וגם אל בני אדם.

(1) צטט מן הקינה פנייה אחת אל הטבע, ושתי פניות אל בני אדם. (4 נקודות)

(2) כתוב מהו התוכן של כל פנייה, ומהו הנימוק של דוד לכל פנייה. (9 נקודות)

א ויהי כִּי יֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַהֲ הָיָה הַנִּיחַ
ב לוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־אִיבֵיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנְּבִיא דָאֵה נָא
ג אֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אַרְזִים וְאֶרֶץ הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרֵיעָה:
ד וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לַךְ עָשָׂה כִּי הָיָה
ה עִמָּךְ: וַיְהִי כִּלְיָה הַהוּא וַיְהִי
ו דָּבַר־הָיָה אֶל־נָתָן לֵאמֹר: לַךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּוִד
ז כֹּה אָמַר הָיָה הָאֱתָה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת לְשֹׁכְתִי: כִּי לֹא יֹשְׁבְתִי
ח בְּבֵית לְמִוּס הַעֲלֹתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה
ט וְאֵהִיָּה מִתְהַלֵּךְ בָּאֶהָל וּבְמִשְׁכָּן: כֹּל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי כֹּל־
י בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִדְבַר דְּבַרְתִּי אֶת־אֶחָד שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יא צִוִּיתִי לְרֵעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְמָה לֹא־בִנִּיתֶם
יב לִּי בַיִת אַרְזִים: וְעַתָּה כֹּה־תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹּה אָמַר הָיָה
יג עֲבָאוֹת אֲנִי לִקְחָתִיךָ מִן־הַגֹּיִם מֵאַחַר הַצֹּאן לִהְיוֹת נֶגִיד עַל־
יד עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל: וְאֵהִיָּה עִמָּךְ כֹּל אֲשֶׁר הִלַּכְתָּ וְאִכְרַתָּה
טו אֶת־כָּל־אִיבֶיךָ מִפְּנֵיךָ וְעֲשִׂיתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים
טז אֲשֶׁר בָּאָרֶץ: וְשִׁמְתִי מְקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּיו וְשָׁכַן
יז תַּחְתָּיו וְלֹא יִדְגוּ עוֹד וְלֹא־יִסְיֹפוּ בְנֵי־עוֹלָה לְעִנּוֹתוֹ כֹּאֲשֶׁר
יח בְּרֵאשׁוֹנָה: וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שְׁפָטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
יט וְהִנֵּחְתִּי לְךָ מִכָּל־אִיבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ הָיָה כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־לְךָ
כ הָיָה: כִּי יִמְלֹאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ וְהִקִּימְתִי אֶת־
כא זָרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ וְהִכִּינֹתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ: הוּא
כב יִבְנֶה־בַיִת לְשֵׁמִי וְכִנֵּנְתִי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד־עוֹלָם: אֲנִי
כג אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהַעוֹתוֹ וְהִכְחַתִּיו
כד בְּשֹׁבֵט אַנְשִׁים וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם: וְחִסְדִּי לֹא־יִסוֹד מִמֶּנּוּ כֹּאֲשֶׁר
כה הִסְדַּתִּי מֵעַם שְׂאוֹל אֲשֶׁר הִסְרֹתִי מִלְּפָנֶיךָ: וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ
כו וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּסֵּאךָ יִהְיֶה נִכּוֹן עַד־עוֹלָם: כֹּל־
כז הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּבְכֹל הַחַיּוֹן הַזֶּה כִּי דָבַר נָתָן אֶל־דָּוִד:

ענה על שניים מהסעיפים א-ג.

א. בקטע שלפניך חוזרת המילה "בית" פעמים אחדות.

(1) מהי משמעות המילה "בית" בפסוק 5, ומהי משמעות המילה "בית"

בפסוקים 11 ו-16? (5 נקודות)

(2) ש' בראפרת (שמואל ב) כותב:

" כי בית יעשה לך ה' (פסוק 11) – ניגוד ליהא אתה תבנה לי בית (פסוק 5)."

הסבר את דבריו של בראפרת. בסס את דבריך על הקטע שלפניך ועל תשובתך

על סעיף (1). (8 נקודות)

ב. (1) קרא **דברי הימים א**, כ"ח, 4.

כיצד מתאר דוד בפסוק זה את תהליך בחירתו על ידי ה' למלך על ישראל?

(6 נקודות)

(2) במדרש רבה (שמות רבה, ב', ב') נאמר:

"בדק לדוד בצאן ומצאו רועה יפה... אמר הקדוש ברוך הוא: מי שהוא יודע לרעות

הצאן... יבוא וירעה בעמי".

במה משלים המדרש בשמות רבה את התיאור **בדברי הימים** של בחירת דוד

למלך? (7 נקודות)

ג. (1) קרא **שמואל ב**, ז', 12-16.

הסבר כיצד מתאר נתן בפסוקים 14-15 את מערכת היחסים שתשרור בעתיד בין

אלוהים לבין מלך מזרע דוד. (6 נקודות)

(2) קרא **מלכים א**, י"א, 11-13.

כיצד אפשר לראות בפסוקים אלה התייחסות של ה' אל הבטחתו שניתנה לדוד:

בחזון נתן ב**שמואל ב**, ז', 14-16? (7 נקודות)

/המשך בעמוד 10/

8. קרא שמואל ב, י"ד, 14-1.

וַיֹּאמֶר
 אֲחִיתָפֵל אֶל-אַבְשָׁלֹם אַבְתֵּר-נָא שְׁנַיִם-עֶשֶׂר אֶלְפֵי אִישׁ
 וְאֶקְוֶה וְאַרְדֶּפֶה אַחֲרֵי-דָוִד הַלַּיְלָה: וְאָבֹא עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ
 וְיִכָּף יָדָיו וְהַחֲדַדְתִּי אֹתוֹ וְגַם כָּל-הָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ וְהַכִּיתִי
 אֶת-הַמֶּלֶךְ לְבָדוֹ: וְאִשְׁיִבָה כָּל-הָעָם אֵלַיךְ כְּשׁוֹב הַכֹּל הָאִישׁ
 אֲשֶׁר אִתָּה מִבְּקִשׁ כָּל-הָעָם יִהְיֶה שְׁלוֹם: וַיִּשָּׂר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
 אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל-יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר
 אַבְשָׁלֹם קִדָּא נָא גַם לְחוּשֵׁי הָאָרֶזִי וְנִשְׁמָעָה מִהֶבְפִּי גַם-
 הוּא: וַיָּבֹא חוּשֵׁי אֶל-אַבְשָׁלֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלֹם אֵלָיו לֵאמֹר
 כִּדְבַר הַזֶּה דָּבַר אֲחִיתָפֵל הִנְעִשָׂה אֶת-דָּבָרוֹ אִם-אֵין אִתָּה
 דָּבָר: וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי אֶל-אַבְשָׁלֹם לֹא-טוֹבָה
 הַעֲשָׂה אֲשֶׁר-יַעַן אֲחִיתָפֵל בַּפֶּעַם הַזֹּאת: וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי אִתָּה
 לֵדַעַת אֶת-אֲבִיךָ וְאֶת-אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹרִים הֵמָּה וּמְרֵי נַפְשׁ הֵמָּה
 כְּדָב שָׂכֹל בַּשָּׂדֶה וְאֲבִיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יִלִּין אֶת-הָעָם:
 הִנֵּה עֵתָה הוּא-נֹחֵף בְּאֶחָת הַפְּתִילִים אוֹ בְּאַחַד הַמְּקוֹמוֹת
 וְהִיָּה כִּנְפֹל בָּהֶם בְּתַחֲלָה וְשָׁמַע הַשָּׁמַע וְאָמַר הִיָּתָה מִגִּפְתָּה
 בְּעַם אֲשֶׁר אַחֲרָי אַבְשָׁלֹם: וְהוּא גַם-כִּזְבֹּחֵיִל אֲשֶׁר לְבֹו כָּלֵב
 הָאֲרִיָּה הִמָּס יָמָס כִּי-יִדַע כָּל-יִשְׂרָאֵל כִּי-גִבּוֹר אֲבִיךָ וּבְנֵי-
 חֵיל אֲשֶׁר אִתּוֹ: כִּי יַעֲצִתִּי הָאֶסְפָּר יֶאֱסָף עֲלֶיךָ כָּל-יִשְׂרָאֵל מִזֶּן
 וְעַד-בָּאָר שֶׁבַע כְּחוֹל אֲשֶׁר-עַל-הַיָּם לְרֹב וּפְנִיךָ הַלְכִים
 בְּקֶרֶב: וּבִאֲנוּ אֵלָיו בְּאֶחָת הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם וְנָחְנוּ
 עָלָיו כְּאִשֶׁר יַפֵּל הַטֵּל עַל-הָאָדָמָה וְלֹא-נֹתֵר בּוֹ וּבְכָל-
 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-אִתּוֹ גַּם-אֶחָד: וְאִם-אֶל-עֵיד יֶאֱסָף וְהִשְׂיֹאֵן
 כָּל-יִשְׂרָאֵל אֶל-הָעֵיד הַהוּא חֲבָלִים וְסַחֲבָנוּ אֹתוֹ עַד-הַנְּחָל
 עַד אֲשֶׁר-לֹא-נִמְצָא שָׁם גַּם-עָדוֹד: וַיֹּאמֶר
 אַבְשָׁלֹם וְכָל-אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשֵׁי הָאָרֶזִי
 מֵעֲצַת אֲחִיתָפֵל וְהָיָה עוֹד לְהִפָּר אֶת-עֲצַת
 אֲחִיתָפֵל הַטוֹבָה לְבַעֲבוֹד הָבִיא ה' אֶל-אַבְשָׁלֹם אֶת-
 הַרְעָה:

בְּאֶחָד

א. העצות של אחיתופל ושל חושי מבוססות על הנחות שונות בנוגע למצבו הנפשי והגופני של דוד הנמלט.

- (1) מהי ההנחה שעליה ביסס אחיתופל את עצתו?
הבא הוכחה אחת מהקטע שלפניך, והסבר אותה.
(4 נקודות)
- (2) מהי ההנחה שעליה ביסס חושי את עצתו?
הבא הוכחה אחת מהקטע שלפניך, והסבר אותה.
(4 נקודות)

ב. אבשלום העדיף את עצת חושי על עצת אחיתופל. להעדפה זו עשויות להיות סיבות שונות.

- (1) ציין והסבר שתי סיבות אפשריות להעדפה זו הקשורות לעצת אחיתופל ושתי סיבות אפשריות להעדפה זו הקשורות לעצת חושי. (6 נקודות)
- (2) הסבר כיצד מנמק הסופר המקראי את ההעדפה של אבשלום. (2 נקודות)

(שים לב: שאלה 9 בעמוד הבא.)

9. קרא את הקטע "שבח אבות עולם", מספר בן סירה, פרק מ"ז.

4	בְּנִעְרֵיו הִבֵּה גִבּוֹר	וְיִסֵּר (תְּרַפֵּת) עוֹלָם:
5	בְּחִיבוֹ יָדָו עַל-קַלְעֵ	וְיִשְׁבֵּר תַּלְפָּאֵרֶת וְלִתּוֹ:
6	כִּי קָרָא אֶל-אֵל עֲלִיּוֹן	וַיִּזַּן בְּיָמֵינוּ עוֹ:
7	לִסְדָּה אֶת-אִישׁ יוֹדֵעַ מַלְקָמוֹת	יִלְחָדוּ אֶת-קֶרֶן עִמּוֹ:
8	עַל-כֵּן עָנּוּ לוֹ בְּנוֹת	וַיִּכְנֹדוּ בְּרַבְבָּה:
9	בְּעַמּוֹתָו אֲנִיָּה נִלְחָם	וּמִסְבִּיב הַבְּנוֹיעַ אָרֶ:
10	וַיִּזַּן בְּקִלְשָׁמוֹת עָרִים	וְעַד-חַיּוֹם שֹׁבֵר קַרְקָם:
11	בְּקִלְמֵעֲשָׂהוּ נִתַּן הַזֹּרוֹת	לְאֵל עֲלִיּוֹן (בְּדָבָר כָּבוֹד):
12	בְּקִלְלָבוֹ אוֹהֵב עֲשָׂהוּ	וּבְקִלְלוֹת אָמַר שִׁירָהוּ:
13	נְיִינֹת שִׁיר לִפְנֵי מִן	וְקוֹל נִבְּל בְּשִׁירָיוֹם תִּיקַן:
14	(נָבִין) לְחַגִּים קָדְרָה	וַיִּזְמַקֵּן מוֹעֲדֵי שָׁנָה בְּשִׁירָהוּ:
15	בְּתוֹלְלָם אֶת-וְשֵׁם קָדְשׁוֹ	לִפְנֵי בְּקָרָהוּ יָרִין מִשְׁפָּט:
16	וְנָם יְיָ הַעֲבִיר בְּשָׁעוֹ	וַיִּרְם לְעוֹלָם קָרְנוֹ:
17	(וַיִּתֵּן) לִנְחָ חֶק וּמַמְלָכֶת	וּכְפָאוֹ חֶבֶן עַל-יְרוּשָׁלָּם:

א. קרא שמואל א, ט"ז, 18.

בפסוק זה מתאר אחד מנערי שאול את דוד.

ציין והסבר שלנשה פרטים הבאים לידי ביטוי הן בפסוק משמואל והן בקטע

"שבח אבות עולם" שלפניך. (10 נקודות)

ב. קרא שמואל ב, ו', 14, 21-22.

במה התנהגותו של דוד בעת הבאת הארון לירושלים יכולה להסביר את הביטוי

"בכל לבו אוהב עשהו" (שורה 12 בקטע שלפניך)? (6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך